

På baggrund af de metoder og resultater, som de udenlandske undersøgelser har lært, opgøres nu livsforsikringsbehovet i Danmark på to forskellige måder, som forfatterne betegner henholdsvis som en subjektiv og en objektiv basis.

Opgørelsen på subjektiv basis går ud fra, at hele befolkningen kunne livsforsikres i samme omfang som den del af befolkningen, der allerede har livsforsikring. Hvis man går ind på denne hypoteses anvendelighed, beregner forfatterne, at der er et udækket forsikringsbehov på godt og vel samme størrelse som den allerede tegnede livsforsikringsportefølje.

Den såkaldte objektive basis opstiller ud fra den foreliggende socialpolitiske baggrund et objektivt forsikringsbehov for enhver under hensyn til indkomst, forsørgerforhold og øvrige forhold. Det viser sig herved, at man når et langt større tal for det udækkede livsforsikringsbehov, idet der skulle være yderligere behov for mere end det dobbelte af den hidtil tegnede livsforsikringsportefølje.

Undersøgelsen synes at bekræfte den opfattelse, at der her i landet findes et enormt behov for livsforsikringsdækning. Livsforsikringstegningen synes kun begrænset af branchens mulighed for gennem uddannelse af agenter at overbevise publikum om behovets tilstedeværelse. Her vil en samvittighedsfuld anvendelse af det foreslåede skema til beregning af en families objektive forsikringsbehov sikkert kunne spille en stor rolle. En grundig skoling af agenterne i udnyttelsen af de forskellige forsikringsformers særlige fortrin vil utvivlsomt også kunne befordre sagen.

Som alle de forskellige undersøgelser har vist, er der en altfor stor forskel på forsikringsdækningen i de unge år og senere hen til trods for, at behovet for livsforsikringsdækning ofte er særlig stort hos unge forsørgere. Efter anmelderens mening er der gjort for lidt ud af at påvise værdien af de egentlige livsforsikringer (rene livsforsikringer eller opførende forsikringer). Hvis alle 35-årige familieforsørgere vidste, at de for en årlig præmie på 600 kr. kan sikre deres familie over 100.000 kr. ved død, ville utvivlsomt mange forsikringsbudgetter se anderledes ud.

Den foreliggende undersøgelses betydning består formentlig mindre i de konkrete resultater end i fremhævelse af metodernes art og emnets betydning. Det har iøvrigt ærgret anmelderen, at samtlige tabeller, der findes anført i bogen, er betegnet som figurer. Mon forfatterne har nogen dybere mening med den sprogbrug?

Paul Johansen.

Festskrift til I. Wedervang på 60 årsdagen 21. juli 1951. Bedriftsøkonomens Forlag, Oslo 1951. 263 sider + udtræksbilag.

Rektor ved Norges Handelshøyskole i Bergen, professor, dr. Wedervang, modtog dette festskrift med 23 fagartikler »med takk og hyllest for grunnleggende arbeid ved oppbygningen av Norges Handelshøyskole fra kollegene ved institusjonen«.

Det er blevet en meget smuk, men også meget heterogen bog. Den spænder fra nationaløkonomi i den ene ende til rent sproglige studier i den

På baggrund af de metoder og resultater, som de udenlandske undersøgelser har lært, opgøres nu livsforsikringsbehovet i Danmark på to forskellige måder, som forfatterne betegner henholdsvis som en subjektiv og en objektiv basis.

Opgørelsen på subjektiv basis går ud fra, at hele befolkningen kunne livsforsikres i samme omfang som den del af befolkningen, der allerede har livsforsikring. Hvis man går ind på denne hypoteses anvendelighed, beregner forfatterne, at der er et udækket forsikringsbehov på godt og vel samme størrelse som den allerede tegnede livsforsikringsportefølje.

Den såkaldte objektive basis opstiller ud fra den foreliggende socialpolitiske baggrund et objektivt forsikringsbehov for enhver under hensyn til indkomst, forsørgerforhold og øvrige forhold. Det viser sig herved, at man når et langt større tal for det udækkede livsforsikringsbehov, idet der skulle være yderligere behov for mere end det dobbelte af den hidtil tegnede livsforsikringsportefølje.

Undersøgelsen synes at bekræfte den opfattelse, at der her i landet findes et enormt behov for livsforsikringsdækning. Livsforsikringstegningen synes kun begrænset af branchens mulighed for gennem uddannelse af agenter at overbevise publikum om behovets tilstedeværelse. Her vil en samvittighedsfuld anvendelse af det foreslåede skema til beregning af en families objektive forsikringsbehov sikkert kunne spille en stor rolle. En grundig skoling af agenterne i udnyttelsen af de forskellige forsikringsformers særlige fortrin vil utvivlsomt også kunne befordre sagen.

Som alle de forskellige undersøgelser har vist, er der en altfor stor forskel på forsikringsdækningen i de unge år og senere hen til trods for, at behovet for livsforsikringsdækning ofte er særlig stort hos unge forsørgere. Efter anmelderens mening er der gjort for lidt ud af at påvise værdien af de egentlige livsforsikringer (rene livsforsikringer eller opførende forsikringer). Hvis alle 35-årige familieforsørgere vidste, at de for en årlig præmie på 600 kr. kan sikre deres familie over 100.000 kr. ved død, ville utvivlsomt mange forsikringsbudgetter se anderledes ud.

Den foreliggende undersøgelses betydning består formentlig mindre i de konkrete resultater end i fremhævelse af metodernes art og emnets betydning. Det har iøvrigt ærgret anmelderen, at samtlige tabeller, der findes anført i bogen, er betegnet som figurer. Mon forfatterne har nogen dybere mening med den sprogbrug?

Paul Johansen.

Festskrift til I. Wedervang på 60 årsdagen 21. juli 1951. Bedriftsøkonomens Forlag, Oslo 1951. 263 sider + udtræksbilag.

Rektor ved Norges Handelshøyskole i Bergen, professor, dr. Wedervang, modtog dette festskrift med 23 fagartikler »med takk og hyllest for grunnleggende arbeid ved oppbygningen av Norges Handelshøyskole fra kollegene ved institusjonen«.

Det er blevet en meget smuk, men også meget heterogen bog. Den spænder fra nationaløkonomi i den ene ende til rent sproglige studier i den

anden — med driftsøkonomi, jura, geografi og historie ind imellem. For så vidt som denne anmeldelse ikke er blevet skrevet af en polyhistor, må man nøjes med en konstatering af, at der i bogen findes afhandlinger både om »Det rettslige ansvar for medhjelpere«, »Betydningsinnholdet av possessivene i norsk« og »The anaphoric zero-feature in reply-sentences«!

Som naturligt er, indtager driftsøkonomien den største plads — med 8 afhandlinger. Dag Coward skriver her om »Kostnader og avanse i kolonialvarehandelen«, idet det materiale, som i 30'erne blev bearbejdet af Universitetets Socialøkonomiske Institut i Oslo, sammenlignes med det senere af den norske trustkontrol offentliggjorte materiale. (Det viser sig, at resultaterne fra Instituttets undersøgelser — som byggede på et meget lille materiale — i det store og hele bekræftes af trustkontrollens undersøgelser — hvilket er interessant også med henblik på de igangværende danske undersøgelser). Arne Fostvedt og Odd Johnsen behandler regnskabsteoretiske problemer og Johan Sagen organisatoriske. I en morsom artikel af Olav Harald Jensen undersøges norske aktieselskabers bestyrelser, mens en både aktuel og givende artikel af Frøystein Wedervang diskuterer indkomstskattens fordeling. Eilif W. Paulson behandler problemer omkring søtransportens driftsøkonomi. En (kort) artikel af Sam Wennberg — »The American Market« — bringer nogle betragtninger over indkomstfordelingens betydning for sælgere, men oversigten synes snarere at være salgsvejledning for exportører end en videnskabelig analyse.

Nationaløkonomien er repræsenteret med fire artikler. Preben Munthe og Ole Myrvoll bringer begge multiplikatoranalyser. Preben Munthe præsenterer en interessant undersøgelse af indkomstvirkningen af en parallel ændring i export og import, og slutter sig her til Stolper (Q. J. E., 1947). Der er ikke tvivl om, at Munthe's og Stolper's analyser er formelt korrekte. Men overfor begge må man anføre, at der i analysen ligger en *implicit* forudsætning om samtidige (dvs. samtidig med ændringerne i udenrigshandlen) ændringer i udgiftstilbøjeligheden (rettet mod hjemmemarkedsvarer). Ellers synes resultatet umuligt.

Myrvoll tager også problemerne omkring indkomstdannelsen og betalingsbalancen op. Efter en gennemgang af den generelle makroteori gøres der et forsøg på at bestemme »importtilbøjeligheden« i Norge. Nu skal man sikkert — således som også kraftigt understreges af Myrvoll — ikke lægge alt for stor vægt på det rent numeriske resultat. Dertil er de anvendte metoder for primitive. Analysen er ikke mindst interessant opfattet som en illustration af den række spørgsmål, man kunne besvare, om man faktisk kendte de strukturelle parametre.

Erling Petersen skriver om Say's lov og Arnliot Strømme Svendsen præsenterer en undersøgelse over ændringerne i skibsstørrelserne i mellemkrigsperioden. Der påvises en trendbevægelse mod større skibe, men undersøgelsen koncentrerer især om de afvigelser fra denne trend, man finder i årene 1920—39. Disse undersøgelser synes både morsomme og givende — også fordi de peger frem mod mere generelle undersøgelser over ændringer i realkapitalens sammensætning. Skibsfarten synes at være et særlig godt undersøgelsesområde, idet der her dels er tale om — relativt — homogen kapitalindsats, og dels fordi man har et stort, let tilgængeligt talmateriale.

P. Nørregaard Rasmussen.